



**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor  
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum  
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,  
Coordinatus, Seu Omnes ...**

**Diana, Antonino**

**Lugduni, M. DC. LXXX.**

12. De clausulan egativa similis privilegii apponi solita in brevibus Altaris privilegiati. Et an Indulgentia sit latè, vel strictè interpretanda? Ex p. 9. tr. 2. r. 10.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

vs satisfiat occurrentibus obligationibus: quod si sequatur effectus huius satisfactionis per pauciores Sacerdotes, nihil detrahitur de privilegio, si Sacerdotes extra celebrent. ] Hucusque Bordonus.

3. Quod autem asserit Zipæus, non esse connumerandos inter Sacerdotes eiusdem Ecclesie, illos, qui non sunt à Superioribus assignati, tanquam de familia; durum aliquibus videtur; quia dum sunt in aliis Conuentibus, ubi non solent residere, ibidem dicuntur esse de familia, & gaudet omnibus privilegiis quæ habent alii Religiosi ibidem perseverantes de familia: tum, quia numerus præfixus in literis Pontificiis Sacerdotum non excludit alios Sacerdotes superuenientes; sed exprimitur, vt commode satisfieri possit obligationibus contractis, ne defraudatio offerentes, & Defuncti suffragiis priuentur. Et certum est apud dictum Bordonum *tom. 1. resol. 25. quæst. 1. n. 2.* Prouincialem posse in quouis Conuentu suæ Prouinciæ vti Altari Priuilegiato, licet non sit actu de familia in eo Conuentu, ubi Pontifex requiritur pro Altari priuilegiato tot Sacerdotes ibi de familia, vt aiunt, moram trahentes: quia Prouincialis habet domicilium in quouis Conuentu suæ Prouinciæ, saltem porectare, & habitu, licet actu, & signatè in certo sibi commodiori ex Prouincia ordinariè moram trahat, neque id est de iure inconueniens, eum quis in pluribus locis possit habere domicilium. Sed sententiam Zipæi docet etiam Syluius *ubi supra*. Sed ego puto, quod loquuntur in ordine ad consequendam Indulgentiam concessam celebrantibus, secundum verba Diplomatibus; non autem in ordine ad valorem Altaris priuilegiati pro Missa, & animabus Defunctorum.

## RESOL. XII.

De clausula negatiua similis privilegij apponi solita in Breuibus Altaris Priuilegiati.  
Et an Indulgentia sit late, vel stricte interpretanda? Ex p. 9. tr. 2. Resol. 10.

§. 1. **D**E illa loquens Zipæus *tom. 2. l. 5. tit. de penitentibus, & remiss. resp. 5. num. 4.* sic ait: [ Hæc autem verba, simili ad præiens privilegio minimè decorata, an subrepticam faciant gratiam, cum nondum finitum esset septennium, ad quod iam antè simile privilegium erat concessum, satis dubia videntur: quamuis enim significatum dicatur, quando aliud privilegium esset, datum, & intelligi ex eo possit nondum esse finitum; solent tamen frequenter formularij sollicitatores libellos ad se missos mutare, secundum verba privilegij inferi solita: & quamuis etiam dici possit, Ecclesiam non habere privilegium pro eo tempore, quo petebatur, non tamen sensus ille obuius est, nec solent eum intellectum illa verba communitè generare, secundum quem intelligenda videntur, *argum. cap. 7. §. de sponsal.* Eoque magis est dubius, quod et si quidam Indulgentias existiment, vt fauores, ampliandas; tamen alij, vt Nauatrus *de penit. & remiss. conf. 38.* censent stricte esse interpretandas, *argum. c. 1. §. de priuil.* post Glossam, quam dicit receptam, & rursus *conf. 35. num. 3.* quippe tanquam dispensationes, eoque stricte accipiendas: ideoque securum non videretur eas sine alio Pontificis beneplacito publicare. ] Ita Zipæus.

2. Sed aliquibus viris doctis hæc nimis scrupulosè videntur dicta. Et quidem ego ad hæc opinioni asserenti, Indulgentias esse late interpretandas: & ita tenet ex Suarez, Bonacina, & Nugno, doctus Pater Quintanadueñas *in Theol. mor. tom. 1. tr. 1. Appendicis singul. §. num. 4.* quod probatur: quia Indulgentia est res fauorabilis: ergo probatur antecedens: quia est beneficium Principis: sed beneficium Principis

Sup. hoc inf.  
in tr. 3. lege  
doctr. Ref.  
16. & §§. eius  
anno.

amplissimè est interpretandum, quando fit sine iudicio tertij, vt habetur *in leg. vltima. ff. de Constitucionibus Principum*: ergo Secundò probatur quia sine dubio Indulgentia est res fauorabilis; quod, licet opus misericordie. Nec obstat dicere, quod, licet Indulgentia videatur fauor respectu eius, cui conceditur: tamen, simpliciter loquendo, est res odiosa, atque aded restringenda. Quod probatur ex vfu Ecclesie: quia hac ratione in cap. *Cum ex eo de penitentibus, & remiss.* facta est magna restrictio in Indulgentiarum concessione. Et redditur ratio quia per nimias Indulgentias satisfactio penitentialis eneruatur: ergo computanda est Indulgentia inter res odiosas. Secundo probatur: quia dispensatio in Iure communi est odiosa: sed Indulgentia est quedam dispensatio in Iure diuino: ergo est odiosa. Non, inquam, hæc obstat: nam ad primum responderetur, in his rebus attendendum esse ad homines particulares, respectu quorum sine dubio Indulgentia magis est fauorabilis. Et similiter responderetur ad secundum, quod quando dispensatio in Iure communi ordinatur ad bonum particularium, etiam est fauorabilis.

## RESOL. XIII.

De alia clausula septennij in Breuibus Altaris Priuilegiati, qua pacto sit intelligenda? Ex part. tract. 1. Resol. 11.

§. 1. **P**reæfatus Zipæus *ubi supra, tom. 2. disceptionum de Iure Canonico, lib. 5. tit. de penit. & remiss. resp. 5. num. 6.* sic asserit: [ Iterum hæc verba: *Presentibus ad septennium tantum duraturis*, quamuis publicari non possint sine Ordinarij licentia, iuxta Concil. Trid. *sess. 21. c. 9.* & sic computandum videtur possit septennium à die publicationis, cum aliis obeneri non possit Indulgentia per septennium præteritum in remotis partibus; quod tamen velle videtur concedens: nihilominus securum illud non videtur per rationem *c. 7. §. de spons.* nam mens Pontificis expressa est, ne valeant ultra septennium; vt totum illud expleant, expressa non est: vt neque, ne qua fiat interruptio inter primi, & secundi septennij privilegium, incongruum non animaduerti interruptionem, ubi voluntas est, ne sit perpetua, sed tantum septennalis. ] Ita ille. Sed ego non ad hæc sententiam Zipæi, quam etiam refellit Syluius *in ver. resol. tom. 2. verb. Altaris Priuilegiatum, in respon. ad 1.* nam praxis Romane Curie semper apponit clausulam: *Simili ad presentibus privilegio, vt accepimus, minimè decoratum.* Et tunc expectandum semper foret, donec tempus in priori Breui expressum exierat, & multa deinde, septimana, vel etiam menses laborerentur, donec novum Breue esset impetratum, & in partes remotas Episcopi loci oblatum.

2. Sed pro explicatione supradictæ clausule non deferam etiam hæc apponere sententiam Patris Quintanadueñas, qui explanans similem clausulam appositam in quodam Iubileo quadraginta horarum, concessio ab Urbano VIII. *in Theol. mor. tr. 2. Appendicis, dub. 3. num. 3.* ubi putat Pontificem in illis verbis: *Presentibus ad septennium valituris*: non determinare hos potius, vel illos annos futuros, & mediatè, vel immediatè sequentes concessionem, vel publicationem: cum non dicat: *Presentibus ad septennium subsequens valituris.* *Presentibus* sed tantum, *ad septennium valituris*. Et sensus est, hoc Iubileum, seu huius Iubilei concessionem per septem annos duraturam esse: ac si dicat: *Concedo, vt septem annis hæc Indulgentiam plenariam septies lucrentur fideles in singulis annis.* Sicut, si Rex absolutè alicui concederet, vt per septem